

Papp Hunor, Ceglédi Tímea: Távlati célokba ágyazott együttműködés. Anonim Észak-Alföldi általános iskola

Az iskola társadalmi kihívásai

Az általános iskola a község egyik központi főútja mentén, a fenntartó felekezet temploma mellett helyezkedik el. Az épület gyalogosan és autóval egyaránt jól megközelíthető, számos parkolási lehetőség biztosított a szülők számára. Az iskola épülete jó állapotú, nemrég került felújításra. A tantermek többsége internet hozzáféréssel rendelkezik, interaktív prezentációs eszközökkel ellátott. Az iskola egyházi fenntartású, az intézmény vezetősége számára központi jelentőségű a keresztény értékrend ápolása és örökítése. A település egyik legjelentősebb kihívása az oktatásból való korai lemorzsolódás (8. után leggyakrabban), a fiatalok korai családalapítása, valamint az iskolai konfliktusok erőszakkal történő kezelése. Emellett van példa a családokban alkoholizmusra és aktív droghasználatra is. Ez kihívás elé állítja a pedagógusokat, amit a következőkben bemutatott jógyakorlatok beépítésével kívánnak kezelni.

Az intézményben „iskolarádió” működik, melyet a pedagógusok bevonásával a diákok valósítanak meg. Emellett asztalitenisz, labdarúgás, tömegsport sportkörök szervezésével támogatja az intézmény a diákság egészséges életmódra nevelését. E sportkörök látogatása ingyenesen elérhető, szakedzővel támogatott edzés formájában valósul meg.

Csaknem minden huszadik tanuló SNI, és csaknem minden tízedik tanuló BTMN diagnózissal rendelkezik. A diákok szűk egynegyede hátrányos helyzetű, közel egyötöde halmozottan hátrányos helyzetű. Az iskolai közösség többségében a településről származó diákokból áll, azonban más kistépüléseken élő gyermekek is jelen vannak az iskolában. Az intézményi diákkompozíciót tekintve roma származású gyermekek alkotják a diákság nagyobb részét (megközelítőleg 55%).

A tantestület szervezeti szinten négy munkaközösségre bomlik, amelyek munkájukban az egységességre és együttműködésre törekednek, és az sem ritka, hogy e közösségek összetételében átfedés figyelhető meg: az alsós munkaközösség, a humán munkaközösség, a reál munkaközösség és a szülői munkaközösség.

Minőségi kapcsolattartás a szülőkkel

A pedagógusok és a szülők kapcsolata a Covid-19 előtt kifejezetten erős volt, viszont a karantén ideje alatt sokat romlott a szülők és az iskola viszonya, azonban azóta az intézmény igyekszik nyitni a szülők felé. Még nem érték el a korábbi kapcsolat szintjét, azonban ez az állapot javult, mióta újra jelenléti oktatás zajlik. A szülőkkel való kapcsolattartást tanításon kívüli iskolai rendezvényekkel igyekeznek fokozni, amely során a diákok mellett kifejezetten a szülőket célozzák.

“Információs fal” és más online felületek: A szülőket igyekeznek online is elérni, így az iskola honlapján számos hasznos információt tesznek közvé, amely könnyíti a szülők számára a gyermekük oktatással töltött idejének nyomonkövetését, valamint az otthoni tanulást (például a tanév rendje, munkatársak elérhetőségének részletes feltüntetése, osztályfőnökök osztályhoz rendelve, feladatgyűjtemények megosztása). Az intézmény a közösségi média felületeken is aktív, ahol képekkel és rövid beszámolókkal dokumentálva tekinthetnek be az érdeklődők az iskola mindennapjaiba. Emellett az intézmény honlapján „információs falat” üzemeltet az iskola, ahol a legfontosabb, szülők számára releváns határidőket és felhívásokat teszi közvé. A személyes jelenlét mellett online jogyakorlatokat is használ az intézmény, ilyen a „digitális büszkeségfal”, amelyet a legnépszerűbb közösségi média felületen vezet az iskola a sikeres diákok neveit feltüntetve. Ezekre nagy arányban reagálnak a szülők az online térben.

A szülők munkaidejéhez igazított rendelkezésre állás: Az intézmény fogadóórák formájában biztosítja a szülőknek a személyes találkozás lehetőségét, emellett a pedagógusok többségében nyitottak a fogadóórán kívüli találkozásra is. Ezek általában a szülők munkaidejét figyelembe véve valósulnak meg. Emellett a vezetőség fogadóórán kívüli folyamatos, személyes rendelkezésre állást biztosít a szülők számára.

Családlátogatás: Az elsős tanulók esetében jellemző, hogy az iskola családlátogatás keretei között méri fel a család szociális hátterét. Arra is volt példa, hogy a diák nem érkezett meg a javítóvizsgára, így a pedagógus felkereste a családot, majd bekísérte a diákot a vizsgára. Az iskola a látogatások során megfigyeli a diák életkörülményeit és a szülővel való kapcsolatát, ennél fogva az intézmény több szélsőséges esetben a gyermekvédelem segítségét is igénybe vette. Ennek keretében a gyermek fejlődésének nagyfokú veszélyeztetettsége során gyermekkiemelés kezdeményezésére is sor került.

Bejárás támogatása: A 14 éven aluli diákok ingyenes utazását biztosító törvénymódosítás előtt szociálisan indokolt esetben az intézmény anyagilag finanszírozta a diákok számára a tömegközlekedési bérlet megvásárlását. Ezzel anyagilag támogatták a családokat a diákok iskolába küldésében. A fiatal korosztály esetében többnyire jellemző, hogy a szülők elkísérik a gyermekeket reggelente az iskolába.

Online feladatbank: Az intézmény pedagógusai online feladatbankot hoztak létre annak érdekében, hogy a szülőket segítsék gyermekeik otthoni tantárgyi fejlesztésében. A feladatbank elsősorban a matematika területére fókuszál, ehhez minden évfolyam szintjének megfelelő feladatsorokat jelenítenek meg az intézmény weboldalán. Ugyanitt az Országos kompetenciamérés feladatai és megoldókulcsai is megtalálhatók. A feladatlapokhoz releváns oktatási anyagokat töltenek fel, amelyek használhatók otthoni gyakorlásra, tanulásra (jegyzetként) akár önállóan vagy a szülővel támogatottan is. E feladatbankok használatához a pedagógusok személyre szóló segítséget is nyújtanak a szülőknek a mindennapos találkozások során.

Kulturális tevékenységek szülői segítséggel: Az intézmény törekszik minden szülő bevonására. Ez a szülők több mint egyharmada esetében sikeres. A diákok közösségi önszerveződését diákönkormányzat segíti, ami sport, kulturális és környezetvédelmi feladatokat lát el. Ebben a diákság munkáját a pedagógusok és szülők egyaránt támogatják, ezért szülői munkaközösség jött létre, akik az intézményben megvalósuló kulturális tevékenységek szervezését támogatják.

Együtt tenni másokért: Gyakori az iskolában a szociális segítségnyújtásra felhívó rendezvények szervezése és más intézményekkel közösen szervezett rendezvényekhez való csatlakozás. Ilyen az Állatok világnapja alkalmából tudatos állattartásra nevelő tanulmányi kirándulás egy állatbefogadó szolgálathoz. Ezen projektek célja, felhívni a társadalom figyelmét a fiatalok erejére, elkötelezettségére, lelkesedésére, segítőkészségére. A diákok bármilyen feladatot vállalhatnak, amelyben együtt tesznek másokért, környezetükért. A feladatok kiválasztásában a pedagógusok és a szülők egyaránt részt vehetnek.

Tehetséggondozás a szülők részvételével: Az intézményben jelen van a tantárgyi tehetséggondozás, valamint a felvételi előkészítők. Az ezek által támogatott tantárgyak a hon- és népismeret, informatika, magyar, és matematika tantárgyak. A művészetek és a vallás iránt érdeklődő fiatalokat is támogatja az intézmény. Ilyen a színjátszást gyakoroltató „irodalmi színpad” és szköla liturgikus énekes szolgálatot lehetővé tevő énekiskola. Ezen eseményeken, valamint az iskola szervezésében

megvalósuló szentmiséken a családok is részt vesznek. A szülők számára iskolai diákkoncertek során mutatják be a megvalósult művészeti nevelés eredményét.

A közös öröm átélése: Megfigyelhető, hogy az ezeken a rendezvényeken résztvevő gyermekek szülei többségében jelen vannak a számukra is nyitott közösségi eseményeken. Főként alsó tagozaton kézműves foglalkozás keretei között támogatják a kreatív munkára nyitott növendékeket, melyek eredményét a diákok hazavihetik bemutatni szüleiknek. A gyermekek sikerei és alkotásai közös örömforrást jelentenek a szülő és a pedagógus számára.

Kirándulás szülői részvétellel: Egyes kirándulásokat nyitottá tesz az intézmény a szülők számára is, ekkor tanítási tevékenységen kívül találkozhatnak a pedagógusok és a családok (például kerékpáros túra a szülőkkel).

Távlati célokba ágyazott együttműködés: Az intézménybe járó gyermekek szüleinek körében jellemző az alacsony iskolázottság. Az intézmény vezetősége tudatában van az alacsony iskolázottsággal gyakran együttjáró hátrány-újratemelő folyamatoknak. Így a családok akut anyagi támogatása – mint rövidtávú segítség – mellett tudatosan próbálják erősíteni a szülőket a hosszabb távú célok megfogalmazásában gyermekük jövőjét illetően. A pályaválasztás során tehát nem csupán a diákokat, de a szülőket is megszólítják. Deklarált céljuk, hogy a rendszeres iskolába járás jelentőségét ne csak önmagában hangsúlyozzák, hanem a diákok életcéljainak tágabb kontextusában is.

Összegzés

Az intézmény igyekszik aktívan küzdeni a diákok korai lemorzsolódása ellen, mindezt a családok és az iskola kapcsolatának erősítésével törekszik támogatni. A pandémia után jelentősen megromlott az intézmény és a szülők közötti kapcsolat, azonban ennek újjáépítésén aktívan dolgozik az iskola. A legfontosabb otthoni szülői tevékenységet támogató jógyakorlat a szülők számára elérhetővé tett feladatbank, amelynek használatához a pedagógusok személyre szóló segítséget nyújtanak a mindennapos találkozások során. Emellett kiemelkedik a gyermekek művészi és sporttevékenységének bemutatása a szülőknek azzal a céllal (is), hogy közelebb hozza őket az iskolához, s a gyermek sikere vagy alkotása okozta

közös öröm még szorosabbra fonja az együttműködést az iskola és a család között. Az együttműködés alapja a közös távlati célok megfogalmazása.